

Б. І. Бабенко, кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник
науково-організаційного відділу Державного
науково-дослідного інституту митної справи
О. В. Миронов, старший науковий співробітник
науково-організаційного відділу Державного
науково-дослідного інституту митної справи

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС СФЕРИ ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Визначено напрями інформаційної взаємодії Державної фіскальної служби України з центральними органами виконавчої влади та пропозиції з удосконалення механізмів співпраці з ними.

Ключові слова: об'єкти прав інтелектуальної власності; оптимізація; центральні органи виконавчої влади; напрями інформаційної взаємодії; інформаційні портали.

The directions of information interaction between the State Fiscal Service of Ukraine and central bodies of executive power and suggestions to improve the mechanisms of cooperation with them have been determined in the article.

Key words: intellectual property rights objects; optimization; central bodies of executive power; direction of information interaction; information portals.

Постановка проблеми. Захист прав інтелектуальної власності (далі – ПІВ) є ключовою темою багатосторонніх торговельних відносин між Україною, Європейським Союзом (ЄС) та Митним союзом (ЄврАзЕС).

Контроль за дотриманням норм законодавства у сфері охорони й захисту ПІВ покладено на центральні органи виконавчої влади України (ЦОВВ), до складу яких належить і Державна фіскальна служба України (ДФС). Одна з основних функцій, покладених на неї, – сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД).

Саме питання формування механізму взаємодії ДФС із ЦОВВ у виконанні покладених на них завдань є одним із важливих заходів щодо недопущення переміщення товарів через митний кордон Укр

аїни з порушенням ПІВ [1, ст. 403; ст. 544, пп. 4, 9; ст. 561, п. 1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині у вітчизняній та зарубіжній літературі існує чимало праць, присвячених різноманітним аспектам інституційної взаємодії державних органів виконавчої влади сфери захисту ПІВ. Вагомий внесок у вивчення питання взаємодії внесли такі правознавці, економісти та практики, як О. М. Абрамов, С. А. Агамагомедова, І. Г. Бережнюк, А. Д. Войцещук, Н. Т. Задорожна, Д. І. Кущенко, І. П. Федоров, М. В. Паладій, П. В. Пашко, В. В. Прошак, Ю. Н. Рижов, В. Ю. Скиба та ін.

Для покращання стану правовідносин і приведення їх у відповідність до сучасних тенденцій розвитку суспільства й уточнення національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності (ІВ) у державі здійснюється адмінреформа ЦОВВ [2]. Через це очікується поява нових форм організації діяльності та взаємодії державних органів

© Б. І. Бабенко, О. В. Миронов, 2015

та організацій і виникає необхідність нового розуміння сутності форм, напрямів та засобів посилення взаємодії між ДФС і ЦОВВ.

Мета статті – встановлення форм, напрямів та засобів інформаційної взаємодії ДФС із ЦОВВ, розроблення пропозицій з удосконалення механізмів співпраці з ними у сфері захисту ПІВ і переходу до сучасних інформаційних технологій інформаційної взаємодії з урахуванням досвіду організації та здійснення відповідної взаємодії з ЄС і МС.

Виклад основного матеріалу. Аналіз низки нормативно-правових актів, якими регулюється сфера охорони та захисту ІВ в Україні, показав, що взаємодія ДФС із ЦОВВ (рис. 1) у виконанні покладених на них завдань спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України (КМ України) [3]. Оскільки відносини між ДФС та ЦОВВ мають субординаційний характер, тобто здійснюються по вертикалі, розглянемо окремі елементи побудови взаємовідносин кожного органу центральної влади, до повноважень яких належить захист ПІВ (рис. 1).

Діяльність Державної служби ІВ України (ДСІВУ) спрямовується і координується КМ України безпосередньо та через міністра економічного розвитку і торгівлі України (рис. 1), яка: забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту ІВ; здійснює державну реєстрацію та ведення обліку об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ); веде державні реєстри об'єктів ПІВ; організовує в установленому порядку експертизу ОПІВ; видає патенти/свідоцтва на ОПІВ; проводить реєстрацію договорів про передачу прав ОПІВ, що охороняються на території України, та ліцензійних договорів; видає документи для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України; взаємодіє в установленому порядку з іншими органами виконавчої влади; користується відповідними інформаційними базами даних державних органів, державними, в тому числі урядовими, системами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами. До сфери управління ДСІВУ входять: Державне підприємство “Український інститут промислової власності”, що здійснює експертизу заявок на об'єкти промислової власності (у його складі діє філія “Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг”); Державна організація “Українське агентство з авторських і суміжних прав”, що здійснює управління правами авторів; Державне підприємство “Інтелзахист”, що виконує функцію видачі контрольних марок для маркування примірників окремих об'єктів авторського права та суміжних прав.

Міністерство внутрішніх справ України (МВС) у порядку та у способи, передбачені законодавством, здійснює заходи щодо захисту ОПІВ від протиправних посягань (рис. 1). У МВС завдання з виявлення та припинення фактів порушення ПІВ покладено на Департамент державної служби боротьби з економічною злочинністю.

Своєю чергою, відповідно до Конвенції про кіберзлочинність у структурі МВС питання протидії порушенню авторських і суміжних прав у мережі Інтернет належить до компетенції Управління боротьби з кіберзлочинністю. Міністр МВС: спрямовує і координує діяльність Адміністрації Державної прикордонної служби України, яка належить до системи ЦОВВ; самостійно або у складі оперативних груп взаємодіючих органів уживає заходів припинення (протидії) незаконному ввезенню (вивезенню) товарів з порушенням ПІВ.

Міністерство культури України вживає заходів щодо захисту ОПІВ (рис. 1), реалізації авторських і суміжних прав з питань, що належать до компетенції Мінкультури, та видає дозволи на тимчасове вивезення пам'яток, що належать до державної частини Музейного фонду України, за межі України для експонування на виставках або реставрації, видає свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей та забезпечує ДФС інформацією щодо ввезення, вивезення та повернення культурних цінностей.

Міністр культури спрямовує і координує діяльність Державного агентства України з питань кіно (рис. 1), ще одного центрального органу виконавчої влади України, діяльність якого спрямовується і координується КМ України через міністра культури. Цей орган видає державні посвідчення на право поширення і демонстрування фільмів і вживає заходів захисту ОПВ з реалізації авторських і суміжних прав.

Міністерство охорони здоров'я України (рис. 1) в межах цього здійснює формування державної політики у сфері захисту ІВ та доступу до лікарських засобів; надає одноразові дозволи на ввезення на митну територію України незареєстрованих лікарських засобів; спрямовує та координує діяльність Державної служби України з лікарських засобів і контролю за наркотиками тощо.

Міністерство аграрної політики та продовольства України (рис. 1) відповідно до пп. 7, 10 Указу Президента України від 23.04.2011 р. № 500/2011 є головним органом у системі ЦОВВ з питань реалізації державної політики у сфері плеємінної справи у тваринництві (Агентство ідентифікації і реєстрації тварин веде Єдиний реєстр сільськогосподарських тварин), формує і забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту рослин, охорони прав на сорти рослин (Державна служба з охорони прав на сорти рослин – Держсортслужба, до складу якої входить Український інститут експертизи сортів рослин і Державна інспекція з охорони прав на сорти рослин). Держсортслужба відповідно до покладених на неї завдань забезпечує охорону права на поширення в Україні сортів рослин, на які не поширюється виключне право власника. Вона також веде Реєстри сортів рослин України, власників сортів рослин, результатів експертиз, видає охоронні документи на сорти рослин; разові дозволи на ввезення рослин не зареєстрованих в Україні та документальні підтвердження на вивезення з України рослин. Здійснює сертифікацію рослин тощо.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон) – центральний орган виконавчої влади (рис.1), діяльність якого спрямовується та координується КМ України. Міністр визначає структурний підрозділ апарату Мінрегіону, що відповідає за взаємодію з ЦОВВ, діяльність яких він спрямовує і координує, зокрема з Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру, що є урядовим органом державного управління (спрямовується і координується КМ України і безпосередньо Віце-прем'єр-міністром України – Міністром Мінрегіону), і формує та забезпечує ведення Державного реєстру географічних назв України, назв географічних об'єктів тощо.

У зв'язку з утворенням Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (на базі Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (Держветфітослужба), яка стала ЦОВВ (рис. 1), діяльність якої спрямовується і координується КМ України, з покладанням на неї функції ліквідованої Держветфітослужби (до затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та відповідних нормативно-правових актів [2].

Нині Держветфітослужба забезпечує доступ до Державних реєстрів сортів рослин, придатних для поширення в Україні у 2014 р., фітосанітарних і ветеринарних сертифікатів тощо. Держветфітослужба з Українським інститутом експертизи сортів рослин видають офіційний бюлетень “Охорона прав на сорти рослин” з описами та показниками господарської придатності сортів рослин; Реєстрами ПІВ на сорти рослин (Реєстр патентів); відомостями виданих свідоцтв про авторство на сорти рослин тощо; веде переліки чинних ліцензій та осіб суб'єктів господарювання, яким видано ліцензію на провадження господарської діяльності у сфері ветеринарної медицини, тощо.

Фонд державного майна України – центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом (рис. 1), який реалізує державну політику у сфері оцінки майнових прав на ОПВ.

Складовою частиною системи ЦОВВ (на яку покладено відповідальність за охорону та захист ІВ, що наведено на рис.1) також є ДФС. Одне з основних завдань ДФС – розв’язання проблеми щодо створення умов успішної протидії переміщенню товарів, з порушенням ПІВ, під час здійснення зовнішньоекономічних операцій. Складність цієї проблеми в тому, що митницям ДФС треба постійно балансувати на межі між захистом державного кордону, забезпеченням безупинності потоку товарів і громадян, у взаємодії з системою ЦОВВ, які перебувають у стані адмінреформи, котра відбувається у державі. Ця проблема залишається актуальною й нині. Так, лише протягом 2014 р. зафіксовано 3061 випадок припинення митного оформлення товарів за підозрою у порушенні ПІВ. Діяльність ДФС безпосередньо спрямовується і координується КМ України [6, 20; 7, 45–46]. В апараті ДФС вищезазначена функція здійснюється відділом захисту ПІВ та експертного контролю Управління заходів ЗЕД Департаменту організації митного оформлення та контролю та митницями ДФС [1, розд. XIV, ст. 399]. ДФС під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з ЦОВВ (в установленому порядку) та іншими державними органами, координує роботу з їх здійснення у пунктах пропуску через державний кордон і в зонах митного контролю на митній території України у порядку, встановленому Митним кодексом України та іншими законами України, та з метою організації своєї діяльності, зокрема: здійснює інформаційно-аналітичне забезпечення служби й автоматизацію її діяльності; користується відповідними інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв’язку та іншими технічними засобами; контролює переміщення (через митний кордон) окремих видів товарів (у формі попереднього контролю з використанням інформаційних технологій), що містять об’єкти ІВ, охорона яких проводиться іншими органами державної влади (зобов’язані надавати митницям необхідну інформацію в електронному вигляді), вповноваженими у сфері захисту ПІВ [1, ст. 319 п. 4, 398, 403, 561]; з правоохоронними органами проводить спільні заходи, спрямовані на запобігання, виявлення і припинення контрабанди та порушень митних правил і припинення правопорушень у сфері службової діяльності працівників митних органів; організовує взаємодію та обмін інформацією з митними, правоохоронними органами й іншими органами іноземних держав тощо.

У системі ЦОВВ використовуються національні електронні інформаційні ресурси, інформаційні технології та Інтернет [3–8]. ДФС обмін інформацією здійснює: на паперових носіях і в електронному вигляді з використанням інформаційно-телекомунікаційного зв’язку ЄАІС та “Інспектор 2006”; за принципами “Єдиного офісу” (спосіб організації взаємодії контрольних органів, що діють у пунктах пропуску через державний кордон України в одному приміщенні) та “Єдиного вікна” (спосіб взаємодії органу державної влади з громадянином або суб’єктом господарської діяльності).

Порівняльний аналіз митного законодавства України із законодавством ЄС і ЄврАзЕС показав, що ця сфера врегульована по-різному. Митні адміністрації ЄврАзЕС та ЄС взаємодіють відповідно до вимог союзного й національного законодавства держав – членів союзу. Захист ПІВ покладено на митні органи, які керуються союзним та національним законодавством (табл. 1).

Нині основними нормативними документами, які визначають порядок взаємодії митних органів та інших органів ЄС, до повноважень яких належить захист ПІВ, є Регламенти (ЄС) № 952/2013, № 608/2013, № 515/97/1997, № 45/2001 тощо. Відповідно до положень ст. 134 Митного кодексу ЄС (Регламент (ЄС) № 952/2013) об’єктами митного

контролю під час ввезення або вивезення з митної території ЄС є товари, які порушують ПІВ (або підозрюються у порушенні ПІВ). При цьому захист прав ІВ – одне з пріоритетних завдань, визначених у пропозиціях Європейської Комісії щодо встановлення програми діяльності митних органів та контрольних органів ЄС на 2014–2020 рр. Така програма передбачає сприяння зростанню та розвитку інновацій шляхом ефективного захисту ПІВ безпосередньо на митному кордоні, а головну роль у даному випадку продовжують відігравати митні органи, і яка реалізується за комплексним принципом у рамках Єдиного ринку ІВ.

Таблиця 1

Об'єкти захисту права ІВ, що включаються до митного реєстру

№ з/п	Право інтелектуальної власності	Відповідно до законодавства:						
		національного				союзного		
		України	РФ	РБ	РК	ЄврАзЕС	ЄС	
1	Авторське право*	+	+	+	+	+	+	
2	Суміжні права**	+	+	+	+	+	+	
3	Результати науково-технічної творчості	Винаходи, розробки (проекти)						
4		Корисні моделі						
5		Промислові зразки						
6		Права власності на різні види сортів рослин						
7		Патенти						
8		Додаткові захисні сертифікати лікарських засобів						
9		Додаткові захисні сертифікати для захисту рослинної продукції						
10		Топографії напівпровідникових продуктів						
11		Дизайн						
12		Комерційні позначення	Торгові марки					
13			Власні географічні позначення (назви)					
14	Знаки обслуговування (ексклюзивні фірмові назви)							
* Об'єкти авторського права – наукові твори; літературні твори; мистецькі твори; комп'ютерні програми; бази даних.								
** Об'єкти суміжних прав – виконання творів; фонограми; відеограми; програми теле-, радіоорганізацій								

Джерело: узагальнено авторами відповідно до даних митного законодавства України, ЄС і ЄврАзЕС.

Основні ініціативи комплексного підходу: спрощення та уніфікація адміністративних процедур з різними адміністраціями країн ЄС [9]; створення єдиного цифрового ринку об'єктів ПІВ (табл. 1); забезпечення доступу (митним органам держав – членів ЄС)

до службової інформації центральної бази даних (функціонує з 01.01.2015 р. відповідно до ст. 32 Регламенту № 608/2013 та ст. 23 Регламенту № 515/97/1997), що забезпечує швидке поширення інформації, ефективність інформаційної взаємодії та контрольних процедур компетентних органів, до повноважень яких належить захист ПІВ; підвищення рівня боротьби з контрафактною (об'єкти авторського та суміжних прав, винаходів та розробок (пп. 1–3 табл. 1) та піратською продукцією (ОПІВ товарів комерційного призначення, пп. 12–14 табл. 1). У тому числі шляхом підвищення ефективності діяльності та взаємодії митних органів із захисту ПІВ, посилення співпраці між митницями ЄС та митницями інших держав, зокрема, за умови укладання угод про співробітництво у сфері захисту ІВ та обміну інформацією, розширення співпраці з країнами, з яких найчастіше ввозяться контрафактні товари, підвищення інформованості та суспільної свідомості щодо небезпеки контрафактної та піратської продукції; створення баз даних для національних органів з обміну інформацією та досвідом. Наприклад, як така інформація можуть бути декларації, спільні рішення між митними органами, спільні рішення між митними органами та економічними операторами (з дотриманням загальних вимог щодо збереження цієї інформації з використанням електронних засобів обробки даних) (Регламент (ЄС) № 952/2013, ст. 6.1); розвиток електронних баз даних з поданих заявок на виконання митними органами дій, спрямованих на захист ПІВ; обмін між митницями наявним досвідом та інформацією, спільне використання баз даних; використання ризикових індикаторів, спрямованих на виявлення контрафактних товарів; координування діяльності, спрямованої на виявлення небезпечних товарів, наприклад фармацевтичних і харчових; сприяння укладанню угод між митницями та правовласниками або зацікавленими сторонами щодо обміну інформацією, у тому числі з Інтернет-провайдерами; сприяння обміну інформацією із зацікавленими особами в електронній формі; співпраця з правоохоронними органами й організаціями, до повноважень яких належить захист ПІВ, тощо.

Водночас в митних органах РБ, РК і РФ підвищується ефективність діяльності митних органів за рахунок впровадження технологій електронної взаємодії. Законодавством держав – членів МС питанню застосування інформаційних систем та інформаційних технологій присвячено гл. IV (ст. 43–46) Митного кодексу ЄврАзЕС, який встановив необхідність використання інформаційних систем та інформаційних технологій, включаючи електронні засоби передачі інформації, засобів їх забезпечення під час здійснення митних операцій посадовими особами митних органів.

Гл. VII Федерального Закону від 27.11.2010 р. № 311-ФЗ “Про митне регулювання в Російській Федерації” (ст. 97–101), на відміну від МК ЄврАзЕС, визначено мету застосування інформаційних технологій в митній діяльності – забезпечення виконання покладених на митні органи завдань, у тому числі обмін інформацією з федеральними органами виконавчої влади, надання державних послуг населенню, учасникам ЗЕД з надання інформації в електронному вигляді.

Взагалі у ЄврАзЕС інформаційна взаємодія здійснюється за умови сприяння забезпеченню дотримання митного законодавства союзу й законодавства держав-членів і забезпечується офіційними виданнями, електронною поштою, Інтернет-сайтом Комісії ЄврАзЕС та засобами телекомунікаційного зв'язку митних органів держав – членів союзу (у Республіці Казахстан використовується Портал). Напрямами розвитку інформаційних технологій у рамках вимог до митного адміністрування (з урахуванням можливості використання системи управління ризиками) передбачено такі технології електронної взаємодії, як: удосконалення способів електронного декларування шляхом створення загальнодоступного порталу електронного декларування (із забезпеченням здійснення технології віддаленого доступу); вдоско-

налення та спрощення (шляхом створення і використання технології “Єдиного вікна” [9]) та надання попередньої інформації з урахуванням механізмів ведення обов’язкового попереднього інформування; забезпечення можливості учасникам ЗЕД здійснювати електронне декларування товарів під будь-які митні процедури; розширення електронної взаємодії з іншими контрольними органами з метою виключення обтяження учасників ЗЕД щодо надання митним органам дозвільних документів; удосконалювання структури митних органів, адаптованої під застосування 100 % електронного декларування.

У цілому проаналізовані джерела щодо стану організації і забезпечення функціонування системи охорони та захисту (ІВ) в Україні засвідчили, що:

- мета:
 - ✓ охорони ІВ – створення державою гарантій прав власнику для належної реалізації права власності (в усіх її правомочностях – володіння, користування та розпорядження) на об’єкт ІВ [10, 175];
 - ✓ захисту права власності у разі порушення, невизнання або його оспорювання – відновлення чи визнання такого права шляхом застосування примусових заходів державними органами або шляхом самозахисту прав власника ІВ [10, 175];
 - рівень захисту ІВ визначається своєчасним ужиттям ЦОВВ заходів з недопущення переміщення контрафактної продукції через митний кордон України та відповідним інформуванням митниць ДФС;
 - основним механізмом організації взаємодії між органами державної влади є електронний документообіг;
 - конкретні функції міжвідомчої електронної взаємодії ЦОВВ визначаються здебільшого їхньою назвою, користуючись наявними інформаційними базами, державною системою урядового зв’язку та іншими технічними засобами, які забезпечують автоматизацію процесів створення, відправлення, передавання, отримання, оброблення, використання, зберігання, знищення електронних документів тощо;
 - одним із основних напрямів інформаційної взаємодії ДФС з ЦОВВ є взаємообмін достовірною та своєчасною інформацією щодо сприяння забезпеченню дотримання законодавства у сфері захисту ПІВ, обсяг інформації визначається ними під час відпрацювання планів взаємодії за такими напрямками: реалізація державної політики та здійснення міжвідомчої координації у сфері захисту ПІВ; здійснення заходів щодо захисту ОПІВ від протиправних посягань; виявлення та припинення фактів порушення ПІВ; протидія порушенню авторських і суміжних прав у мережі Інтернет; формування державної політики у сфері захисту ІВ та доступу до лікарських засобів; забезпечення реалізації державної політики у сфері з захисту рослин, охорони прав на сорти рослин; ведення реєстру заявок на сорти рослин та здійснення державної науково-технічної експертизи сортів рослин як об’єктів інтелектуальної власності (ОІВ); формування та забезпечення ведення Державного реєстру географічних назв України, назв географічних об’єктів; ведення Реєстру представників з питань ІВ на сорти рослин; оцінки майнових прав на об’єкти ПІВ; ведення митного реєстру ОПІВ як підстави для митних органів щодо заходів запобігання переміщенню через митний кордон України контрафактних товарів; здійснення контролю за дотриманням законодавства України у сфері захисту ПІВ під час переміщення товарів через митний кордон; реєстрація та ведення обліку ОПІВ; ведення державних реєстрів ОІВ; організація експертиз заявок на об’єкти промислової власності ОПІВ; видача патентів/свідоцтв на ОПІВ; видача державного посвідчення на право поширення і демонстрування фільмів; реєстрація договорів про передачу прав ОПІВ, що охороняються на території України, та ліцензійних договорів; видача документів для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що

переміщуються через митний кордон України; взаємодія з іншими органами виконавчої влади у встановленому порядку; видача контрольних марок для маркування примірників окремих об'єктів авторського права та суміжних прав; ужиття заходів щодо створення й розвитку інформаційних систем і ресурсів, розробка та впровадження в межах повноважень, передбачених законом, сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

– головні проблеми з організації та забезпечення функціонування системи охорони ІВ ЦОВВ: відсутність стратегії довгострокового розвитку ІВ в Україні та належної координації діяльності органів державного управління; втрата часу щодо організації заходів з недопущення переміщення товарів через митний кордон України з порушенням ПІВ унаслідок відсутності взаємодії між відповідними відомчими ЦОВВ (інформаційними системами); відсутність єдиних стандартів і регламентів функціонування системи електронного документообігу; недосконалість діючих веб-сайтів органів державної влади та інтегрованої системи національних інформаційних ресурсів; недостатня ефективність діяльності структур, що забезпечують захист прав; використання недосконалих технологій управління та технічного забезпечення системи ЦОВВ з питань охорони ІВ, особливо щодо належного інформаційного забезпечення діяльності у цій сфері; дефіцит коштів для розгортання надійної системи охорони ІВ тощо [11].

Створення умов успішної протидії переміщенню товарів з порушенням ПІВ через митний кордон України потребує об'єднання спільних зусиль ЦОВВ (забезпечення загальної координації діяльності державних органів) та їх переходу до освоєння технологій інтерактивної взаємодії ЦОВВ із суб'єктами господарювання на основі утворення єдиної інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури органів державної влади, що включатиме державні інформаційні системи і ресурси, а також засоби, які забезпечують їх функціонування та взаємодію [4, п. 6]. Нині розв'язання цієї проблеми може базуватися на консолідації та автоматизації організаційних процесів взаємодіючих і контрольних органів як у внутрішньовідомчому, так і в зовнішньому інформаційному колі ЦОВВ (рис. 1), об'єднаних телекомунікаційними засобами зв'язку в єдиний інтеграційний комплекс забезпечення взаємодії у зазначеній сфері. Такий комплекс охорони та захисту ПІВ функціонуватиме на основі єдиних принципів і за загальними правилами щодо забезпечення ефективної інформаційної взаємодії не тільки в системі ЦОВВ, але й задовольнить інформаційні потреби (електронні послуги) підприємств, перевізників, правласників та уповноважених осіб, що здійснюють господарську діяльність.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, результати дослідження свідчать, що ЦОВВ, до повноважень яких належить захист ПІВ, здійснюють як внутрішню, так і зовнішню інформаційну взаємодію. Напрями цієї діяльності такі: координація дій з правоохоронними та контрольними органами (ДФС відводиться ключова роль у протидії переміщенню контрафактної продукції через митний кордон України); взаємообмін нормативно-правовою інформацією щодо форм і напрямів взаємодії; своєчасне консультування з проблемних питань регулювання ЗЕД; надання корисної інформації щодо здійснення митницями своїх функцій тощо. Гарантією забезпечення своєчасної, конфіденційної та контрольованої електронної інформаційної взаємодії буде уніфікація баз даних, інформаційних каналів обміну інформацією та об'єднання їх засобами телекомунікаційного зв'язку (створення інтеграційного комплексу забезпечення взаємодії у сфері охорони й захисту ПІВ) [4].

Саме реалізація зазначених пропозицій у сфері захисту ПІВ між ДФС і ЦОВВ також дозволить:

- посилити ефективність міжвідомчої взаємодії;
- сприяти формуванню спільної контрольованої електронної взаємодії на сучасних принципах і платформах, що відповідають вимогам державних нормативних актів і власних нормативних документів;

– підсилити ефективність взаємодії між структурними підрозділами ДФС та іншими державними органами;

– підвищити якість адміністративних послуг та їх доступність.

Серед перспектив подальшого вдосконалення шляхів взаємодії ДФС із ЦОВВ, які прямо чи опосередковано забезпечують діяльність у сфері охорони ОІВ, може бути концентрація спільних зусиль на недопущенні переміщення товарів з порушеннями ПІВ через митний кордон України, що дозволить зробити ефективнішим адміністративний механізм захисту митними органами ПІВ, за умови забезпечення впровадження об'єднаної інформаційної системи електронної взаємодії ЦОВВ (у сфері охорони та захисту права інтелектуальної власності) до єдиного державного порталу адміністративних послуг.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України [прийнято Верховною Радою 13.03.2012 р. № 4495-VI]. – Режим доступу : <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495->

2. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Постанова [прийнята КМ України 10.09.2014 р. № 442]. – Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

3. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс] : концепція [розпорядження КМ Міністрів України 13.12.2010 р. № 2250-р]. – Режим доступу : <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80>

4. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс] : розпорядження [прийняте КМ України 26.09.11 р. № 1014-р]. – Режим доступу : <http://www.zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1014-2011-p>

5. Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Постанова [прийнята КМ України 18.07.2012 р. № 670]. – Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/670-2012-p#n14>

6. Про Державну фіскальну службу України [Електронний ресурс] : Постанова [прийнята КМ України 21.05.2014 р. № 236]. – Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-p>

7. Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2014 рік [Електронний ресурс] : відомчий документ [затверджений Головою ДФС України 19 січня 2015 року]. – Режим доступу : <http://www.sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/166710.html>

8. Про можливості застосування порталної технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.book.net/index.php?p=achapter&bid=13691&chapter=1>

9. Міжнародна конвенція про спрощення й гармонізацію митних процедур від 18 травня 1973 року в редакції Протоколу про внесення змін у Міжнародну конвенцію про спрощення і гармонізацію митних процедур від 26 червня 1999 року [Електронний ресурс] : міжнародний нормативно-правовий документ [прийнято в Кіото, 18 травня 1973 р.]. – Режим доступу : http://www.conventions.ru/view_base.php?id=404

10. Організаційно-правовий механізм сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України : звіт про НДР (проміжний) / Державний науково-дослідний інститут митної справи ; кер. О. О. Пунда ; викон. В. І. Царенко [та ін.]. – Хмельницький, 2014. – 200 с.

11. Інтелектуальна власність в Україні. Стан та концептуальні засади розвитку [Електронний ресурс] : рекомендації [прийняті у Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти 16.10.2014]. – Режим доступу : <http://www.intelect.org.ua/content/vidbulisya-sluhannya-u-komiteti-verhovnoyi-radi-ukrayini-z-pitan-nauki-i-osviti>